

**СУЧАСНІ
ПРОБЛЕМИ
РАЦІОНАЛЬНОГО
ВИКОРИСТАННЯ
ВОДНИХ БІОРЕСУРСІВ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

III МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

М. КИЇВ, 25-27 ЖОВТНЯ 2021 Р.

**Національна академія аграрних наук України
Інститут рибного господарства**

**СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ
РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ
ВОДНИХ БІОРЕСУРСІВ**

**III Міжнародна науково-практична конференція,
25–27 жовтня 2021 року, Київ, Україна**

Київ — 2021

Сучасні проблеми раціонального використання водних біоресурсів : III Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 25–27 жовтня 2021 р. : збірник матеріалів. Київ : ПРО ФОРМАТ, 2021. 96 с.

Організатор — Інститут рибного господарства Національної академії аграрних наук України (<http://if.org.ua>).

Науково-організаційний комітет:

Грициняк Ігор Іванович, доктор с.-г. наук, професор, академік Національної академії аграрних наук України, директор Інституту рибного господарства НААН (голова), м. Київ, УКРАЇНА;

Колесник Наталія Леонідівна, кандидат с.-г. наук, с. н. с., зав. лаб. міжнародного науково-технічного співробітництва та інтелектуальної власності ІРГ НААН, м. Київ, УКРАЇНА;

Артурс Шкуте, доктор біол. наук, професор, директор Інституту екології Даугавпілського університету, м. Даугавпілс, ЛАТВІЯ;

Федоненко Олена Вікторівна, доктор біол. наук, професор, зав. кафедри загальної біології та водних біоресурсів, Дніпровський національний університет ім. О. Т. Гончара, м. Дніпро, УКРАЇНА;

Юлдашов Мансур Арзікулович, кандидат біол. наук, заст. директора з науки, Науково-дослідницький інститут рибництва, м. Ташкент, УЗБЕКИСТАН;

Сондак Василь Володимирович, доктор біол. наук, професор, зав. кафедри водних біоресурсів, Національний університет водного господарства та природокористування, м. Рівне, УКРАЇНА;

Кароль Венгляже, доктор с.-г. наук, професор, іноземний член Національної академії аграрних наук України, президент науково-виробничого дослідного філіалу, Інститут зоотехніки, м. Краків, ПОЛЬЩА;

Шекк Павло Володимирович, доктор с.-г. наук, професор, зав. кафедри водних біоресурсів та аквакультури, Одеський державний екологічний університет, м. Одеса, УКРАЇНА;

Софіко Діассамідзе, Голова правління Асоціації органічної аквакультури «Foregi», м. Батумі, ГРУЗІЯ;

Кутішев Павло Сергійович, кандидат біол. наук, доцент кафедри водних біоресурсів та аквакультури, Херсонський державний аграрний університет, м. Херсон, УКРАЇНА;

Олена Зубков, доктор наук, професор, чл.-кор. Академії наук Молдови, зав. лаб. гідробіології та екотоксикології Інституту зоології, м. Кишинів, МОЛДОВА;

Лобойко Юрій Васильович, доктор с.-г. наук, зав. кафедри водних біоресурсів та аквакультури, доцент, Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій ім. С. З. Гжицького, м. Львів, УКРАЇНА;

Барулін Микола Валерійович, кандидат с.-г. наук, доцент, зав. кафедри іхтіології та рибництва, Білоруська державна сільськогосподарська академія, м. Горки, БІЛОРУСЬ;

Віщур Олег Іванович, доктор вет. наук, с. н. с., зав. лаб. імунології, Інститут біології тварин НААН, м. Львів, УКРАЇНА;

Кононенко Руслан Володимирович, кандидат вет. наук, заст. декана факультету тваринництва та водних біоресурсів, доцент кафедри аквакультури НУБіП України, м. Київ, УКРАЇНА;

Федоренко Микола Олександрович, перший заступник директора, Бюджетна установа «Методично-технологічний центр з аквакультури», м. Київ, УКРАЇНА;

Мушит Сергій Олександрович, кандидат с.-г. наук, старший викладач, Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця, УКРАЇНА;

Щербак Володимир Іванович, доктор біол. наук, професор, провідний наук. співробітник відділу санітарної гідробіології та гідропаразитології, Інститут гідробіології, м. Київ, УКРАЇНА;

Данильчук Галина Анатоліївна, кандидат с.-г. наук, доцент кафедри технології переробки, стандартизації і сертифікації продукції тваринництва, Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, УКРАЇНА.

З М І С Т

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

<i>Н. А. Балащенко, А. М. Слуквин, Т. А. Шпиганович, Т. А. Сергеева, М. В. Книга, И. А. Орлов, Е. А. Савичева, А. Ю. Крук</i> Генетическое тестирование белорусского зеркального карпа для отбора по хозяйственно полезному признаку малочешуйчатости.....	6
<i>О. М. Третьяк, М. М. Пашко, С. М. Пашко, О. М. Колос, Б. О. Ганкевич</i> Особливості використання існуючої нормативно-технологічної бази аквакультури осетрових риб у сучасних умовах.....	8
<i>М. І. Бургаз</i> Рибне господарство та ринок рибної продукції країн Центральної та Східної Європи.....	12
<i>М. Burhaz, T. Matviienko</i> The current state of fisheries and extraction of living aquatic resources in the Kherson region.....	15
<i>К. Bezyk, A. Lichna</i> The current state of fisheries and extraction of living aquatic resources in the Nykolayiv region.....	18
<i>І. С. Кононенко, Р. В. Кононенко</i> Перспективи використання кріоконсервованої сперми в технологічному процесі отримання потомства осетрових риб.....	20
БІОРЕСУРСИ ТА ЕКОЛОГІЯ ВОДОЙМ	
<i>О. В. Березюк</i> Мікробіологічне забруднення ґрунтових вод у місці знаходження полігону твердих побутових відходів.....	23
<i>Л. О. Дроздова-Герман</i> Адвентивні види риб Каховського водосховища в межах НПП «Великий Луг»	25
<i>Л. Ю. Роман, С. Ю. Чундак</i> Моніторинг якості води басейну річки Репинка	28
<i>Л. О. Дроздова-Герман</i> Раритетні види риб НПП «Великий Луг»	29
<i>В. О. Литвиненко, Д. С. Христенко, Г. О. Котовська, М. Ю. Симон, Н. Л. Колесник</i> Плоскирка (<i>Blicca bjoerkna</i> (Linnaeus, 1758)) — цінний промисловий вид риб у Київському водосховищі.....	31
<i>В. О. Литвиненко, Д. С. Христенко, Г. О. Котовська, Н. Л. Колесник, М. Ю. Симон</i> Перешкоди на шляху до ефективного промислового використання плоскирки (<i>Blicca bjoerkna</i> (Linnaeus, 1758)) у Київському водосховищі.....	33
<i>О. Soborova, O. Kudelina</i> Assessment of a state of the Odessa bay marine environment by hydrological – hydrochemical and hydrobiological indicators	36

вироблених в країні і споживаних риби і морепродуктів заповнюється за рахунок їх імпорту.

Багато країн з перехідною економікою, що розташовані в Центральній і Східній Європі, зіткнулися з падінням обсягів виробництва та зниженням його інтенсивності у зв'язку з скороченням витрат на рибництво. Але, незважаючи ні на що, рибне господарство цього регіону продовжує рости і активно розвиватися, а інтенсивний розвиток аквакультури та прісноводного рибальства, поліпшення якості рибної продукції, в тому числі гарантія безпеки харчових продуктів для споживачів та розвиток науки і нових технологій принесе країнам Центральної і Східної Європи значні успіхи.

ЛІТЕРАТУРА

1. Burhaz M., Soborova O. Fisheries development and the formation of the fish products market in Ukraine and in the central and eastern European countries // *Baltic Journal of Economic Studies*. 2020. Vol. 6, No. 3. P. 10—19
 2. Державна служба статистики України. URL <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 10.03.2020).
 3. FAO. 2019. FAO yearbook. Fishery and Aquaculture Statistics 2017/FAO annuaire. Rome. URL: <http://www.fao.org/3/ca5495t/ca5495t.pdf> (cessed : 02.06.2020).
-

УДК 639.2/.3

THE CURRENT STATE OF FISHERIES AND EXTRACTION OF LIVING AQUATIC RESOURCES IN THE KHERSON REGION

M. Burhaz, marinaburgaz14@gmail.com, Odessa State Environmental University, Odessa, Ukraine

T. Matviienko, tatyana.matviienko@gmail.com, Odessa State Environmental University, Odessa, Ukraine

The Kherson region is one of the most important regions of Ukraine for the extraction of fish and aquatic bioresources.

The Kherson region is located in the south of Ukraine, in the basin of the lower Dnieper, within the Black Sea lowland. In the south the Kherson region is washed by the Black and Azov seas as well as the Sivash (The Rotten Sea). The water bodies of the Kherson region occupy 430.5 thousand hectares [1, 3].

Natural streams cover an area of 10.67 thousand hectares. 26 rivers flow through the region, including the Dnieper River (200 km in length within the region) with the Kakhovka Reservoir, the Ingulets River (180 km) and 24 rivers with a total length of 373.7 km. There are 693 lakes in the region with a total area of 170.22 thousand hectares and 1154 ponds with an area of 12.3 thousand hectares. Artificial reservoirs occupy 64,28 thousand hectares [3].

According to the State Statistics Committee of Ukraine (Table 1) during the period from 2010 to 2018 in the Kherson region there is a tendency toward an increase in fish catching and extracting the aquatic bioresources in the inland water bodies, but the extraction of fish remains stable.

Table. Catching the fish and extracting the aquatic bioresources of the Kherson region from 2010 to 2018 (according to the State Statistics Committee of Ukraine [2])

Years	The extraction of aquatic bioresources				Including fish	
	total		including the inland water bodies			
	tons	% before the previous year	tons	% before the previous year	tons	% before the previous year
2010	4801	88,9	1717	74,4	4681	87,8
2011	5940	123,7	1853	108,0	5805	124,0
2012	5848	98,4	2476	133,5	5795	99,8
2013	4036	69,0	2879	116,3	3922	67,7
2014	2832	70,2	2345	81,5	2707	69,0
2015	4530	159,9	2461	105,0	4141	153,0
2016	7095	156,6	6552	158,2	2673	108,6
2017	7517	105,9	7208	110,0	2466	92,2
2018	5589,8	74,4	к	к	5456,4	75,7

Note. Symbol (k) means that the data are not disclosed to ensure compliance with the requirements of the Law of Ukraine "On the State Statistics" which relate to confidentiality.

In 2010 the extraction of aquatic bioresources in the inland waterb objects of the Kherson region amounted to 1717 tonnes, and since 2016 there has been an increase in extracting and in 2017 the extraction was 7208 tons, which is seven times more than the 2010 extraction. (Fig. 1). A significant increase in the extraction of aquatic bioresources is associated with an increase in the industrial development in the region. Data for 2018 are not disclosed to ensure compliance with the requirements of the Law of Ukraine "On the State Statistics" which relate to confidentiality.

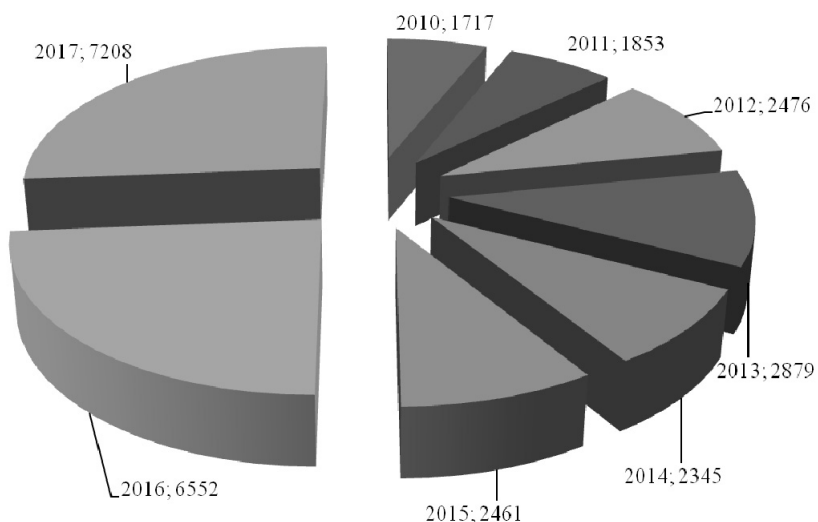

Figure 1. Catching the aquatic bioresources in the inland water bodies of the Kherson region. (according to the State Statistics Committee of Ukraine [2])

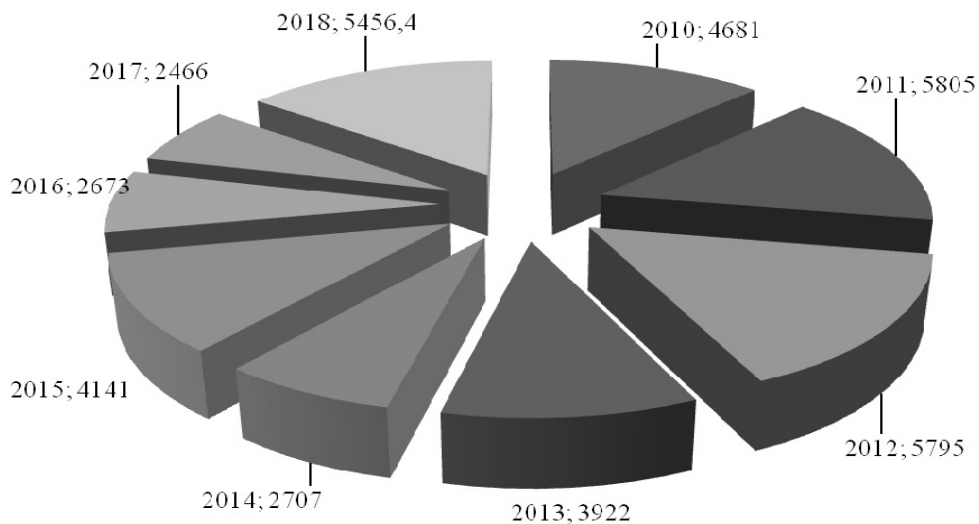

Figure 2. Total fish catching in the Kherson region. (according to the State Statistics Committee of Ukraine [4])

In 2010 the catch of fish in the Kherson region amounted to 4,681 tonnes, and in 2014 the decline in the extraction to 2707 tonnes was observed, but in 2017 the extraction again doubled and amounted to 5456,4 tonnes (Fig. 2).

Thus, having examined the statistics on extracting the fish and aquatic bioresources for the period from 2010 to 2018, it can be noted that in each of the studied areas, there is an increase in extracting and the extraction has increased most in the inland waters of the region [1].

Despite the currently observed negative economic and ecological phenomena in the country, an analysis of the perspectives for the development of a fishery complex in Ukraine gives reason to hope that its fishery activity will be resumed at the level sufficient to meet the nutritional needs of the population in fish and fish products, which can only be achieved if the strategic directions for the development of the industry both at the state level and in the regions are correctly identified.

REFERENCES

1. The current state of fishing and extracting the living aquatic resources in the Black Sea region of Ukraine Burgaz M. I. et al //Ukrainian Journal of Veterinary and Agricultural Sciences. S. Gzhytskyi National University of Veterinary Medicine and Biotechnologies. 2019. Vol. 2(3). P. 23—27.
2. Добування водних біоресурсів за регіонами. [Електронний ресурс] Режим доступу:URL:http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2017/rg/rg_u/rg_reg0417_u.htm (дата звернення:01.09.2021).
3. Забезпеченість області водними ресурсами.: URL:http://buvr.kherson.ua/vodnye_resursy.htm.

УДК 639.2./3

THE CURRENT STATE OF FISHERIES AND EXTRACTION OF LIVING AQUATIC RESOURCES IN THE MYKOLAYIV REGION

K. Bezyk, ksuxaromachka@gmail.com, Odessa State Environmental University, Odessa, Ukraine

A. Lichna, lichnaya.nastya.95@gmail.com Odessa State Environmental University, Odessa, Ukraine

The Mykolayiv region is another of the main areas in the Black Sea region important for fisheries of Ukrainian.

The Mykolaiv region covers an area of 24.6 thousand km², which is 4.07% of the total area of Ukraine. The territory of the region has 121 rivers and beams, one large river is the Southern Bug and six middle rivers are the Kodyma, Sinyukha, Black Tashlyk, Chichikleya, Ingul, Ingulets, Vysun [1, 3].

There are counted 26 lakes, 45 built reservoirs and 1153 built ponds in the region and 90% of them are located on the small rivers. The length of the Black Sea coastline in the Mykolaiv region is 59.3 km, including the length from the border of the Odessa and Mykolaiv region to the Berezansky estuary (6.0 km) and from the Berezansky estuary to Ochakov (27.5 km); along the Kinbour Peninsula (22.7 km), Berezan Island (2.0 km); Krugly Island (0.7 km); Long Island (7,4 km). The length of the Yagorlytsky tributary coastline in the Mykolaiv region is 21.9 km. On the territory of the Mykolaiv region, the Berezansky, Beyuksky, Buzky, Karabushsky, Sositsky estuaries are counted and on the border with the Odessa region the Tiligulsky estuary is [3].

According to the State Statistics Committee of Ukraine (Table), during the period from 2010 to 2018 there is a tendency to reduce catching fish and extracting the aquatic bioresources in the inland water bodies in the Mykolayiv region.

Table. Catching fish and extracting the aquatic bioresources of the Mykolaiv region during the period from 2010 to 2018 (according to the State Statistics Committee of Ukraine [2])

Years	The extraction of aquatic bioresources				Including fish	
	total		including the inland water bodies			
	т	% before the previous year	tons	in % to the previous year	tons	% before the previous year
2010	3000	76,0	2483	79,3	2992	76,3
2011	3753	125,0	2578	103,8	3746	125,1
2012	2883	76,8	2745	106,5	2874	76,7
2013	3294	114,3	2999	109,3	3283	114,3
2014	12644	383,8	1964	65,5	к	к
2015	1934	15,3	1708	87,0	1910	55,6
2016	1856	96,0	1793	93,9	1502	88,0
2017	10572	569,5	2541	141,7	2227	148,2
2018	18777,6	177,6	к	к	к	к

Note. Symbol (k) means that the data are not disclosed to ensure compliance with the requirements of the Law of Ukraine "On the State Statistics" which relate to confidentiality.